



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ**

3 червня 2020р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 21. 05. 2020 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Жирков О. Г. – студент 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Мицко І. І. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 **політико-правові та соціально-економічні виміри** : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 3 червня 2020 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2020. 143 с.

УДК 321(477)(063)

Список використаної літератури

1. Бойченко О.В. Медіа-тероризм: особливості сучасних ознак інформаційної безпеці / О.В. Бойченко // Інтегровані інтелектуальні робототехнічні комплекси (ПРТК-2009): друга міжнародна наук.-практ. конф. (25-28 травня 2009 р.). – К.: НАУ, 2009. – С. 230-232.
2. Герасименко К. С. Сучасні ознаки загроз «інформаційного тероризму» / К. С. Герасименко // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 162–166 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/FP/2009-3/09gkczit.pdf4>
3. Доктрина інформаційної безпеки для України / Артем Біденко// Українська правда.–18.04.2014 [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2014/04/18/7022849/?attempt=1>
4. Марков М.М. Тероризм-1997 Дуель № 14(36) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.agentura.ru/text/biblio/globalmenace.txt>
5. Медіа-тероризм серед інших видів тероризму: спроба типологічного аналізу/ Тетяна Єрохіна [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.social-science.com.ua/article/1002>
6. Jerrold M. From Car Bombs to Logic Bombs: The Growing Threat from Information Terrorism / M. Jerrold // NATO Library

Кожухар К., В.

студентка 4 курсу спеціальності «Політологія»
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна

ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Посткомуністичний період наприкінці ХХ століття у країнах Центральної та Східної Європи пов'язаний з пошуком моделі формування та розвитку демократичного суспільства.

На думку реформаторів, важливим фактором оновлення політичних систем у визначеному регіоні повинна була виступити люстрація – процедура «очищення влади від комуністичного минулого».

Тематика люстраційного впливу на реформування політичних систем у державах Центральної та Східної Європи піднімалась у наукових дослідженнях В. Дейниченка, С. Костюченка, О. Сахно, Л. Шевченко, С. Шевчука та ін.

Люстрація (від латинського *lustratio* – очищення через жертвопринесення) – в політичному сенсі означає очищення влади від старих кадрів, заборона функціонерам попередньої влади займати посади в державному апараті, обиратися у представницькі органи, бути суддями, інколи навіть займатися викладацькою діяльністю тощо [1].

Також люстрація – це політична форма легітимації нового державного режиму. Вона здійснюється не обов'язково в строгих юридичних рамках, оскільки її мета носить переважно характер ідеологічного протистояння нової правлячої еліти і старої [2].

Якщо у більшості держав Центральної та Східної Європи люстрацію проводили, в першу чергу, як декомунізацію політичної системи та недопущення до публічної влади у майбутньому носіїв комуністичної ідеології, то в Україні люстраційний процес пов'язаний з поваленням «узурпаторського авторитарного режиму Президента України В. Януковича» та спробою повного «перезавантаження політичної системи». Тобто йдеться про суттєву відмінність мети української люстрації від цілей та механізмів очищення державної влади в інших державах ЦСЄ. Крім того, в Україні люстраційні процеси розпочалися значно пізніше ніж в інших країнах та після легітимації і функціонування на протязі тривалого часу кланово-олігархічних політичних та економічних систем.

На початку 1990-х років майже в усіх країнах регіону (окрім Румунії) були прийняті спеціальні люстраційні закони та створені люстраційні інституції, які уповноважені здійснювати

певні дії щодо недопущення до влади представників комуністичного режиму (членів комуністичних партій та співробітників і агентів спецслужб). Серед видів люстрації слід виділити державну, економічну та політичну. Варто зазначити, що найбільший ефект люстрація мала у республіках Балтії. В інших країнах регіону – Вишеградській четвірці та Болгарії люстраційні процеси проходили із значними труднощами та певним ігноруванням новою демократично обраною владою вимог законодавства. Це пов'язано як із відсутністю дієвої опозиції у країні (Болгарія), так і з значною підтримкою населенням комуністичної ідеології в її більш м'якій, соціал-демократичній, інтерпретації (Чехія).

Можна виділити декілька спільних для країн регіону характеристик, пов'язаних з люстрацією:

Усі посадовці, звинувачені у «небажаних» для молодих демократій зв'язках, мали можливість оскаржити такі звинувачення та публічно захищати себе. Остаточне рішення про звільнення чиновника ухвалював люстраційний суд. Таким чином процес виглядав справедливим із погляду дотримання прав людини.

За гаслом «моральності» нерідко маскувалися намагання політичних опонентів замістити «попередників» своїми ставлениками у новій системі владних мереж.

Показник люстрованих осіб був невеликий порівняно з рівнем медійного резонансу, нескінчених дебатів і суспільної уваги, прикутої мало не до кожної люстраційної справи.

Доволі інертне застосування люстраційних законів на практиці.

Поширення практики «неформального призначення». Особу, котра не могла зайняти посаду (оскільки не відповідала люстраційним критеріям), призначали тимчасово [3].

Узагальнюючи тенденції люстраційного процесу у регіоні, слід наголосити на певній його незавершеності та навіть фіктивності.

Досвід «очищення влади» у країнах Центральної та Східної Європи доводить, що трансформація політичної

системи не має прямої залежності від проведення люстрації. Варто розглядати демократизацію як комплекс заходів, у тому числі – конституційного та економічного характеру. Серед важливих індикаторів реформування політичної системи слід розглядати формування ідеологічних партій, які реально виражають інтереси різних прошарків населення і, в першу чергу – середнього класу. Крім того, без подолання політичної корупції, сама по собі люстрація влади не може призвести до бажаного результату демократизації суспільства.

Література

1. Костюченко С. Люстрація – це не війна з минулим, це боротьба за майбутнє. <http://www.tyahnnybok.info/dopysy/dopysy/005425> (Дата звернення: 27.03.20)
2. Сахно О. Що таке люстрація? З досвіду країн соціалістичного табору. <http://www.lustration.org.ua> (Дата звернення: 24.03.20)
3. Шевченко Л. Не люстрацією єдиною. <http://www.theinsider.ua/politics/5417e2caa0edd/> (Дата звернення: 22.03.20)

Короленко О. О.

студентка 2 курсу спеціальності «Політологія»
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ПОЛІТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Вивчення процесів політичної трансформації держави в умовах глобалізації неможливо без звернення до самого процесу глобалізації, який став причиною і каталізатором змін.